

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–листопад 2012 року

Промисловість

У листопаді 2012р. промислове виробництво збільшилося порівняно з листопадом 2011р. на 0,5%. За підсумками 11 місяців 2012р. приріст виробництва у промисловості становив 9,2%.

У **добувній** промисловості у січні–листопаді 2012р. обсяг виробництва продукції зріс на 17,6%, у т.ч. у добуванні каменю – на 46,5%, піску та глини – на 2,2%.

Обсяг промислового виробництва у **переробній** промисловості в січні–листопаді 2012р. збільшився на 5,1%.

На підприємствах із *виробництва харчових продуктів та напоїв* випуск промислової продукції порівняно з січнем–листопадом 2011р. збільшився на 6,5%, у т.ч. у виробництві напоїв – на 40,5%, олії та тваринних жирів – на 21,5%.

Зросло виробництво олії соняшникової нерафінованої (на 110292 т), виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад без вмісту какао (на 1241 т), напівфабрикатів м'ясних (включаючи з м'яса птиці) (на 154 т), оселедців солоних (на 13 т).

У *хімічній та нафтохімічній промисловості* в січні–листопаді 2012р. випуск промислової продукції збільшився на 19,2%, найбільше – на підприємствах із виробництва основної хімічної продукції – на 53,8%.

На підприємствах із виробництва *іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції в січні–листопаді 2012р. залишився на рівні січня–листопада 2011р., водночас на підприємствах із виробництва виробів з бетону, гіпсу та цементу збільшився на 10,5%.

У металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів за січень–листопад 2012р. випуск промислової продукції збільшився на 36,6%, найбільше – у металургійному виробництві (на 50,1%).

У січні–листопаді 2012р. індекс промислової продукції в *легкій промисловості* становив 77,7%, *машинобудуванні* – 87%, *целюлозно-паперовому виробництві* –89,1%, *обробленні деревини та виробництві виробів з деревини* – 96,2%.

Сільське господарство

У січні–листопаді 2012р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва склав 88,5%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 88,2%, у господарствах населення – 89,1%.

Рослинництво. У січні–листопаді 2012р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва склав 85,9%, у т.ч. в аграрних підприємствах – 86,1%, у господарствах населення – 85,3%.

Під урожай 2013р. посіяно озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, у господарствах усіх категорій на площі 420,2 тис.га (під

урожай 2012 року – 427,4 тис.га), у т.ч. зернові культури на зерно – на площі 363,9 тис.га (364,9 тис.га), ріпак на зерно – на площі 54,9 тис.га (60,8 тис.га).

У структурі площ зернових озимих на зерно частка озимої пшениці становить 77,8% (у структурі площ під урожай 2012р. – 75,6%), ячменю озимого – 21,8% (24%), жита озимого – 0,4%, що відповідає показнику минулого року.

Площі посіву озимих культур на зерно та зелений корм під урожай 2013р. порівняно з попереднім роком збільшилися в сільськогосподарських підприємствах 9 районів, значно: в Устинівському (на 34,6%), Олександрійському (на 11,8%), Бобринецькому (на 11,3%), Гайворонському (на 10,9%) та Новоархангельському (на 10,7%) районах.

Станом на 1 грудня 2012р. оранка на зяб у сільськогосподарських підприємствах проведена на площі 782,9 тис.га, що на 3,8% більше, ніж на відповідну дату 2012р.

Тваринництво. У січні–листопаді 2012р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва склав 100%, у т.ч. в аграрних підприємствах – 119,2%, господарствах населення – 95,1%.

Виробництво м'яса всіма категоріями господарств у січні–листопаді 2012р. склало 60,6 тис.т. Збільшення виробництва м'яса на 5% порівняно з січнем–листопадом 2011р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій в сільськогосподарських підприємствах (на 4,4 тис.т або на 34,9%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 78,2% (у січні–листопаді 2011р. – 70,8%), великої рогатої худоби – 18,4% (26,1%), птиці всіх видів – 2,9% (2,6%).

Обсяг вирощування худоби та птиці у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–листопаді 2012р. становив 17,6 тис.т, що на 33,9% більше ніж у січні–листопаді 2011р., в т.ч. великої рогатої худоби – 3,4 тис.т (на 2,1%), свиней – 13,8 тис.т (в 1,5 р.б.), птиці – 0,3 тис.т (на 12,5%). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 103,6% (у січні–листопаді 2011р. – 104,7%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 2,2% та становили 462 г, свиней – на 22,1% (348 г).

Загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–листопаді 2012р. збільшився порівняно з січнем–листопадом 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 6 районів, значно – Компаніївського (в 10,9 раза), Олександрівського та Світловодського (в 1,6 раза) районів.

У січні–листопаді 2012р. виробництво молока в усіх категоріях господарств склало 295,9 тис.т (93,2% порівняно з відповідним періодом 2011р.), у т.ч. в господарствах населення – 254,8 тис.т (91,1%), у сільськогосподарських підприємствах – 41,1 тис.т (на 9% більше порівняно з січнем–листопадом 2011р.).

Збільшилося виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 14 районів області, найбільш суттєво – Новгородківського (в 1,8 раза), Вільшанського (в 1,5 раза) та Олександрівського (на 39,5%) районів.

Порівняно з січнем–листопадом 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 496 кг (на 14,6%) і становив 3890 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах Новгородківського (5907 кг), Знам'янського (5097 кг), Олександрійського (4837 кг), Олександрівського (4764 кг) та Ульяновського (4630 кг) районів.

Виробництво яєць у всіх категоріях господарств у січні–листопаді 2012р. склало 507,5 млн.шт. (на 2,6% більше порівняно січнем–листопадом 2011р.), у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 213,9 млн.шт. (на 3,6% більше), у господарствах населення – 293,6 млн.шт. (на 1,8% більше).

Обсяги виробництва яєць порівняно з січнем–листопадом 2011р. збільшили сільськогосподарські підприємства (крім малих) 4 районів області з 11, які займалися цим видом діяльності – Добровеличківського (в 4 рази), Компаніївського (в 2,5 раза), Світловодського (в 1,5 раза) та Кіровоградського (на 2,5%).

Несучість курей–несучок становила 308 шт. проти 307 шт. у січні–листопаді 2011р. Найвищих показників досягнуто сільськогосподарськими підприємствами Кіровоградського району (308 шт.).

У господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 120,5 тис. голів (96,8% порівняно з 1 грудня 2011р.), в т.ч. корів – 66,5 тис. голів (96,1%), свиней – 266,2 тис. голів (95,5%), овець та кіз – 50,6 тис. голів (на 1% більше), птиці – 5659,9 тис. голів (на 5,4% більше).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з показниками на 1 грудня 2011р. зросло поголів'я свиней на 5%, овець та кіз – на 2%, птиці – на 41,7%.

Найсуттєвіше зросло поголів'я свиней у Світловодському (в 1,9 раза), Компаніївському (на 11,4%), Гайворонському (на 9,4%); овець та кіз – в Олександрівському (в 2,1 раза), Долинському (на 42,2%), Добровеличківському (на 41,2%); птиці – в Компаніївському та Ульяновському (в 1,9 раза), Кіровоградському та Петрівському (в 1,5 раза) районах.

Станом на 1 грудня 2012р. в сільськогосподарських підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 68,4 тис.т корм.од, (82,6% порівняно з 1 грудня 2011р.), в т.ч. концентрованих – 30,5 тис.т корм.од (88,3%). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 8,1 ц корм.од кормів усіх видів, в т.ч. концентрованих – по 3,6 ц корм.од (на 1 грудня 2011р. – відповідно 10,8 ц та 4,5 ц корм.од).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої сільськогосподарської продукції за січень–листопад 2012р. збільшився

порівняно з січнем–листопадом 2011р. на 38,4%, що зумовлено збільшенням обсягів реалізації продукції рослинництва на 38,3% та продукції тваринництва – на 38,9%. Частка продукції рослинництва в загальній вартості реалізованої продукції залишилася на рівні січня–листопада 2011р. і склала 92,8%, тваринництва – 7,2%.

Порівняно з січнем–листопадом 2011р. збільшили обсяги реалізації худоби та птиці сільськогосподарські підприємства 7 районів, з них значно – Кіровоградського (в 4,8 рази), Вільшанського (в 2 рази), Світловодського (в 1,6 рази) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшено сільськогосподарськими підприємствами 14 районів, з них суттєво – Маловисківського (в 2 рази), Новгородківського (в 1,8 рази) та Вільшанського (в 1,6 рази) районів.

Продаж яєць збільшено сільськогосподарськими підприємствами 4 районів області з 10, які здійснювали реалізацію: Компаніївського (в 4,2 рази), Світловодського (на 40,4%), Новоукраїнського (на 22,5%) та Кіровоградського (на 6,9%) районів.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами у січні–листопаді 2012р. зросли на 10,8% порівняно з відповідним періодом 2011р., у т.ч. на продукцію рослинництва – на 10,6%, продукцію тваринництва – на 13,3%.

Надходження цукрових буряків на переробні підприємства. За січень–листопад 2012р. на переробні підприємства від усіх категорій господарств загалом надійшло 550,1 тис.т цукрових буряків (78,7% порівняно з січнем–листопадом 2011р.), у т.ч. переробними підприємствами було закуплено 309,1 тис.т (56,2% усіх надходжень), надійшло на давальницьких засадах – 175,1 тис.т (31,8%) та надійшло на переробку власно вироблених переробними підприємствами цукрових буряків – 65,9 тис.т (12%). Середня ціна купівлі цукрових буряків склала 420,1 грн. за т проти 513,4 грн. за т торік.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 грудня 2012р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1116,9 тис.т зерна (61,3% порівняно з 1 грудня 2011р.), у т.ч. 301,9 тис.т пшениці, 102,7 тис.т ячменю, 647,3 тис.т кукурудзи, 2,2 тис.т жита. Безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 565,1 тис.т зерна (64,3% порівняно з 1 грудня 2011р.), в т.ч. 137,8 тис.т пшениці, 93,2 тис.т ячменю, 287,1 тис.т кукурудзи, 1,5 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 551,8 тис.т зерна, що становить 58,5% від наявного зерна станом на 1 грудня 2011р., в т.ч. зернозберігаючі – 465,7 тис.т (58%).

Запаси насіння соняшнику становили 614,4 тис.т (на 6,9% більше порівняно з 1 грудня 2011р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 245,6 тис.т (85,7% порівняно з 1 грудня

2011р.), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 368,8 тис.т (на 28,1% більше).

Капітальні інвестиції

За січень–вересень 2012р. підприємствами та організаціями області освоєно 3310,9 млн.грн. капітальних інвестицій, найбільше – торговими та промисловими підприємствами. Порівняно з відповідним періодом минулого року капітальні інвестиції зросли на 68,7%.

За рахунок власних коштів підприємств та організацій освоєно 75,3% усіх капіталовкладень, за рахунок кредитів банків –8,8%.

Обсяги капіталовкладень зросли в усіх сферах економіки крім діяльності транспорту та зв'язку.

Капітальні інвестиції у житлові будівлі склали 226,6 млн.грн., що в 1,6 раза більше ніж у січні–вересні 2011р.

Будівельна діяльність

У січні–листопаді 2012р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 548,2 млн.грн., що в порівнянних цінах становить 96,6% порівняно з обсягами будівництва у відповідному періоді попереднього року.

У загальному обсязі виконаних будівельних робіт нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 75,9%, решта – капітальний і поточний ремонт.

Майже дві третини будівельних робіт виконано будівельниками обласного центру. Їх обсяги, порівняно з аналогічним періодом минулого року, зросли в 1,5 раза. Також наростили обсяги будівельні підприємства м.Олександрії, Олександрівського, Вільшанського, Гайворонського, Петрівського, Новоукраїнського та Бобринецького районів.

Транспорт і зв'язок

У січні–листопаді 2012р. підприємствами транспорту перевезено 11377,8 тис.т вантажів, що на 4,2% більше ніж у січні–листопаді 2011р., вантажооборот зменшився на 2,7% і склав 26123,8 млн.ткм.

Залізницею у січні–листопаді 2012р. перевезено 7353,8 тис.т вантажів, що на 1,4% більше ніж у січні–листопаді 2011р. Збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (у 2,7 раза), зерна і продуктів перемолу (на 25,2%), чорних металів (на 16,8%) та будівельних вантажів (на 4,8%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–листопаді 2012р. склав 25546,1 млн.ткм, що на 2,7% менше ніж у січні–листопаді 2011р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні–листопаді 2012р. перевезено 4021,2 тис.т вантажів, що на 9,7% більше січня–листопада 2011р., вантажооборот зменшився на 3% і становив 576,7 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 318 дорожньо-транспортних пригод, що на 15,9% менше ніж у січні–листопаді 2011р., внаслідок чого загинуло 82 особи та поранено 366 осіб.

Всіма видами транспорту в січні–листопаді 2012р. перевезено 82,4 млн. пасажирів, що складає 86,6% від обсягів перевезень січня–листопада 2011р., пасажирооборот становив 1195,7 млн.пас.км (95,7%).

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезення пасажирів та пасажирооборот 17 та 14 територій відповідно.

У січні–жовтні 2012р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 357,5 млн.грн., що складає 95,8% від обсягів відповідного періоду 2011 року.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (49,9%), поштового (14,2%), телефонного міського (13%) та комп'ютерного (9,4%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–жовтень 2012р. склав 129,8 млн.грн.. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 36,3% проти 36,8% у січні–жовтні 2011р.

Зовнішня торгівля товарами

Обсяг **експорту товарів** за січень–жовтень 2012р. склав 463,7 млн.дол. США, імпорту – 251,2 млн.дол

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 107 країн світу.

Обсяги експорту товарів до країн СНД становили 36,4% загального обсягу експорту, Європи – 22,5% (у т.ч. до країн Європейського Союзу – 21,7%), Азії – 19,9%, Африки – 15,8%, Америки – 5,4%.

Обсяги експортних операцій порівняно з січнем–жовтнем 2011р. збільшились до країн Америки у 15 разів, Африки – у 3 рази, Азії – в 1,9 рази, Європи – на 32,4%. Водночас обсяги експорту до країн СНД становили 91,4% до січня–жовтня 2011р.

У цілому область експортувала товари до 87 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до Російської Федерації – 97,4 млн.дол. У звітному періоді серед найбільших партнерів–країн СНД зросли експортні поставки до Казахстану, серед країн ЄС – до Греції, Франції, Іспанії, серед інших країн – до Ірану, Ісламської Республіки, Хорватії, Кореї, Республіки, Саудівської Аравії, Лівану. Водночас зменшилися поставки до Нідерландів, Китаю, Узбекистану, Німеччини.

У січні–жовтні 2012р. з області було експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 165,6 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 95,7 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 72,2 млн.дол., готових харчових продуктів – на 52,1 млн.дол., мінеральних продуктів – на 46,7 млн.дол., деревини і виробів з деревини – на 6,7 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – на 6,2 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався із 72 країн-партнерів. У січні–жовтні 2012р. в область з країн СНД надійшло 8,9% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 91,1%, у т.ч. з країн ЄС – 51,6% (у січні–жовтні 2011р. відповідно 16,8%, 83,2% та 48,7%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–жовтнем 2011р. зросли з Казахстану, Бельгії, Індонезії, Чехії, США, Румунії, скоротилися – Малайзії, Білорусі, Індії, Бразилії, Франції.

У січні–жовтні 2012р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 111,8 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 31,2 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 21,7 млн.дол., жирів та олій тваринного або рослинного походження – на 19,4 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 19 млн.дол., продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 10,2 млн.дол.

За звітний період підприємства області не експортували давальницьку сировину і не отримували готову продукцію, що виготовлена з давальницької сировини.

Разом з цим в область надійшло іноземної давальницької сировини на суму 2,4 млн.дол. або 1% загального обсягу імпорту. Текстильні матеріали становили 74% загального обсягу імпорту давальницької сировини, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 14,6%. Основним постачальниками давальницької сировини були Італія та Німеччина.

Обсяг експорту готової продукції, що виготовлена з імпортованої давальницької сировини, склав 3,5 млн.дол. або 0,8% загального обсягу експорту області. У товарній структурі готової продукції на одяг текстильний припадало 68,6%, продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 31,4%.

Споживчий ринок

Оборот роздрібною торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–листопад 2012р. становив 12357,9 млн.грн., що на 15,9% більше обсягу січня–листопада попереднього року.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період збільшився на 4,1% і становив 247,7 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлі та ресторанного господарства, за січень–листопад 2012р. склав 5683,1 млн.грн., що у порівнянних цінах на 14,1% більше обсягу січня–листопада 2011р.

Обсяг роздрібного товарообороту за листопад 2012р. склав 543,8 млн.грн., що в порівнянних цінах більше проти листопада 2011р. на 11,9%. Порівняно з жовтнем 2012р. обсяг роздрібного товарообороту склав 91,1%.

Через мережу автозаправних станцій, що налічує 226 одиниць, у листопаді 2012р. продано в роздріб світлих нафтопродуктів та газу на суму 138,3 млн.грн., з них бензину моторного – на 76,2 млн.грн., дизельного пального – на 45,8 млн.грн., газу скрапленого – на 11,7 млн.грн., газу стисненого – на 4,6 млн.грн. У натуральному вимірі реалізовано дизельного пального 3811,8 т, що на 54,7% більше, ніж у листопаді 2011р., газу скрапленого – 1003,1 т, (на 3,9%). Бензину моторного продано 5266,8 т, що склало 96,8% проти листопада попереднього року, газу стисненого – 524,7 т (85,4%).

У задоволенні потреб населення в товарах значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у січні–листопаді 2012р. формувалось 27,8% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків частка продажу сільськогосподарських продуктів становила 42,5%.

Обсяг продажу сільськогосподарських продуктів на ринках м.Кіровограда, що обстежувалися, в січні–листопаді 2012р. збільшився порівняно з січнем–листопадом 2011р. на 9,5%, продуктів тваринництва – на 8,2%, продуктів рослинництва – на 12,6%. Індекс цін усіх сільськогосподарських продуктів склав 112,1%, продуктів рослинництва – 88%, продуктів тваринництва – 119,3%.

У січні–листопаді 2012р. порівняно з січнем–листопадом 2011р. продукти рослинництва подешевшали на 52,8–1,1%.

Реалізація послуг. За січень–листопад 2012р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 3304,1 млн.грн. Порівняно з січнем–листопадом 2011р. обсяг реалізованих послуг збільшився на 3,4%.

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 3123,3 млн.грн., що становило 94,5% загального обсягу реалізованих послуг (у січні–листопаді 2011р. – на 2816,3 млн.грн. та 95,1% відповідно).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 435,9 млн.грн., що складає 93,9% обсягу відповідного періоду 2011р.

Податок на додану вартість за січень–листопад 2012р. становив 215,7 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 18,9 млн.грн. (за січень–листопад 2011р. – 195,9 млн.грн. та 17,6 млн.грн. відповідно).

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у листопаді 2012р. порівняно з жовтнем становив 100,0%, з початку року – 98,9% (по Україні відповідно 99,9% та 99,6%).

Індекс цін на продукти харчування та безалкогольні напої становив 100,0%. Знизились ціни на цукор на 7,3%. На 1,1–0,2% знизилися ціни на продукти переробки зернових, фрукти, рис, м'ясо та м'ясопродукти, олію

соняшникову, рибу та продукти з риби, овочі. Водночас на 4,5–0,4% подорожчали сало, молоко, яйця, сири, сметана, масло.

Підвищення цін на алкогольні напої, тютюнові вироби на 0,2% відбулося за рахунок подорожчання тютюнових виробів на 0,5%.

У сфері охорони здоров'я відбулося зниження цін на 0,3% за рахунок здешевлення послуг санаторно-курортних установ на 1,5% та фармацевтичної продукції на 0,6%.

Ціни на транспорт у цілому зросли на 0,2%, що в першу чергу зумовлено підвищенням вартості перевезень залізничним пасажирським транспортом на 3,6%.

Разом з цим, на 4,9–0,2% знизилась ціни на туристичні послуги, аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації, побутову техніку, телефонне обладнання.

За період з **початку року** продукти харчування та безалкогольні напої подешевшали на 3,1%. Найбільше (на 29,5%) знизилась ціни на яйця. На 21,9–1,6% подешевшали овочі, цукор, рис, продукти переробки зернових, масло, молоко, мед натуральний, олія соняшникова, шоколад, риба та продукти з риби, сир і м'який сир (творог), інші продукти харчування, інші молочні продукти, чай, макаронні вироби. Водночас суттєво (на 23,3%) підвищились ціни на сало. На 8,8–1,4% стали дорожчими фрукти, фруктові соки, маргарин, мінеральні та джерельні води, кава, хліб.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 4,3% за рахунок підвищення цін на тютюнові вироби на 5,6%, алкогольні напої – на 2,3%.

Індекс цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива становив 101,9%; на квартирну плату – 115,5%, водопостачання – 107,6%, оренду житла – 103,0%, утримання та ремонт житла – 102,6%. Разом з цим, подешевшали послуги водовідведення – на 15,6%, скраплений газ – на 11,8%.

У сфері охорони здоров'я індекс цін становив 100,6%, з них на послуги санаторно-курортних установ – 114,9% та амбулаторні послуги – 104,5%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 3,7% відбулося, головним чином, за рахунок подорожчання палива та мастил на 7,1% і транспортних послуг на 2,6%.

Зростання цін у сфері освіти на 3,8% відбулося за рахунок підвищення плати за послуги закладів дошкільної та початкової освіти на 5,1%, вищої та середньої освіти – на 4,8% та 1,6% відповідно.

Разом з цим, на 5,7–0,5% знизилась ціни на одяг і взуття, предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла, послуги відпочинку і культури.

Фінанси

Фінансовий результат великих та середніх підприємств області (крім банків та установ, що утримуються за рахунок бюджету) до

оподаткування за січень–вересень 2012 року склав 170 млн.грн. прибутку. За видами економічної діяльності найбільший прибутковий фінансовий результат до оподаткування отримали підприємства промисловості – 219,8 млн.грн. та сфери операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – 8,5 млн.грн.

Найбільший збитковий фінансовий результат до оподаткування мали підприємства торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 44,2 млн.грн., діяльності транспорту та зв'язку – 14,8 млн.грн.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній їх кількості становила 60,1%, отримано прибутку у сумі 511,3 млн.грн.

Найбільші обсяги прибутку до оподаткування одержали підприємства промисловості – 393,8 млн.грн. (77% прибутку до оподаткування по області), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 74,8 млн.грн. (14,6%).

Збиток до оподаткування в сумі 341,3 млн.грн. одержали 39,9% підприємств.

Найбільші суми збитку до оподаткування мали підприємства промисловості (174 млн.грн.), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (119 млн.грн.), діяльності транспорту та зв'язку (36,2 млн.грн.).

Заробітна плата та стан її виплати

У січні–жовтні 2012р. **розмір середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2398 грн., що на 15,7% більше, ніж у січні–жовтні 2011 року.

Рівень заробітної плати в області становив 80,3% середнього рівня в Україні (2988 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці в січні–жовтні 2012р. спостерігався в діяльності транспорту, добувної промисловості та фінансовій діяльності, де заробітна плата працівників в 1,4–1,6 раза перевищила середній показник по області.

У сфері освіти, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям, сільському господарстві, будівництві, діяльності у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг, надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльності пошти та зв'язку, торгівлі, готелів та ресторанів, рибальстві, рибництві розмір заробітної плати працівників на 3,3–58,4% нижчий від середнього по області.

У січні–жовтні 2012р. порівняно з січнем–жовтнем 2011р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати найманих**

працівників на 15,9% (у січні–жовтні 2011р. порівняно з січнем–жовтнем 2010р. – на 7,1%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) упродовж січня–жовтня 2012р. зменшилася на 23,9% і на 1 листопада 2012р. становила 36,4 млн.грн. або 4,1% загальної суми боргу по Україні.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок листопада 2012р. становив 6,9% фонду оплати праці, нарахованого за жовтень п.р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств за період з початку року зменшилася на 38,6% або на 4,8 млн.грн. і на 1 листопада 2012р. становила 7,6 млн.грн. або 20,9% загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, несплачених економічно активними підприємствами, 58,4 гривень заборгували своїм працівникам підприємства промисловості.

На початок листопада 2012р. вчасно не отримали заробітну плату 1,7 тис. осіб або 0,8% загальної кількості штатних працівників. Кожному з них не виплачено в середньому по 4,4 тис. гривень.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 листопада 2012р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності впродовж жовтня 2012р. зменшилася на 6,6% і на 1 листопада 2012р. становила 287,8 тис.грн.

Сума несплаченої заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів за період з початку року зменшилася на 17,4% і на 1 листопада 2012р. становила 27,8 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (72,7%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2009–2011рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати порівняно з 1 січня 2012р. зменшилася на 43,2% або на 0,8 млн.грн. і на 1 листопада 2012р. становила 1 млн.грн.

У січні–жовтні 2012р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 43722 сім'ї, з них у міській місцевості – 27620, сільській – 16102 сім'ї.

Призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 39592 сім'ям, що становило 90,6% від кількості сімей, які звернулися за наданням субсидії, з них у міській місцевості – 25152, сільській – 14440 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–жовтні 2012р. склала 3227,9 тис.грн., при цьому в міській місцевості цей показник становив 2876,6 тис.грн., сільській – 351,3 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у жовтні 2012р. становив 188,7 грн. (у вересні 2012р. – 18,9 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–жовтні 2012р. нараховано коштів на суму 32882,4 тис.грн., перераховано – 35650,2 тис.грн. (107,5% суми отриманих населенням субсидій).

У жовтні 2012р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 7,6% від загальної кількості сімей області (у жовтні 2011р. – 6,8%).

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–жовтні 2012р. звернулося 22467 сімей, у т.ч. в міській місцевості – 7600, сільській – 14867 сімей.

Призначено субсидії 20498 сім'ям (91,2% з числа тих, які звернулися), в т.ч. 7220 сім'ям у міській місцевості та 13278 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 17927,8 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 6756,7 тис.грн., сільській – 11171,1 тис.грн.

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–жовтні 2012р. отримало 20120 сімей на суму 17560,3 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 листопада 2012р. становила 571,7 тис.грн.

У січні–жовтні 2012р. населенню нараховано плату за **житлово-комунальні послуги** на суму 393,8 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 414,6 млн.грн., що становило 105,3% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 листопада 2012р. склала 99,9 млн.грн., термін якої у жовтні становив 2,5 місяця, та зменшилась порівняно з початком року на 19,2%.

У жовтні 2012р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 31% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 28,8%, газопостачання – 19,9%, вивезення побутових відходів – 10,5%, централізоване водопостачання та водовідведення – 10,2%.

Населенням області у жовтні 2012р. сплачено за **спожиту електроенергію** 16,2 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець жовтня 2012р. становила 5,9 млн.грн.

Ринок праці

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в обласній службі зайнятості, на 1 грудня 2012р. становила 16,1 тис. осіб. За допомогою в працевлаштуванні до цієї установи в листопаді 2012р. звернулося 5,4 тис. незайнятих громадян проти 3,3 тис. осіб у жовтні п.р. (у листопаді 2011р. – 4,9 тис. осіб).

Кількість зареєстрованих безробітних за місяць збільшилася на 17,1% і на 1 грудня 2012р. становила 15 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримали 71,1% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття за листопад збільшився в цілому по області на 0,37 в.п. і на 1 грудня 2012р. становив 2,56% населення працездатного віку, у сільській місцевості – на 0,09 в.п. і 2,3% відповідно, у міських поселеннях – на 0,85 в.п. та становив 3,02%.

Збільшення обсягів зареєстрованого безробіття станом на 1 грудня спостерігалось в усіх містах та районах області, крім Кіровоградського району.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець листопада 2012р. становила 1023 проти 1342 на кінець жовтня (на кінець листопада 2011р. – 1102 місця).

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку в державній службі зайнятості, на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) збільшилось з 10 осіб на 1 листопада п.р. до 16 осіб на 1 грудня.

За сприяння державної служби зайнятості в листопаді 2012р. працевлаштовано 1,3 тис. осіб проти 2,2 тис. осіб у жовтні (в листопаді 2011р. – 1,4 тис. осіб). Серед працевлаштованих незайнятих осіб 53,7% становили жінки, 49,4% – молодь у віці до 35 років. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з жовтнем п.р. знизився на 6,3 в.п. і в листопаді становив 6,7%.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в листопаді 2012р. на допомогу по безробіттю було спрямовано 8,3 млн. грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 10,7 тис. осіб. Розмір допомоги по безробіттю в середньому на одного безробітного становив 879,65 грн., що дорівнює 78,7% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1118 грн.).

Демографічна ситуація

Станом на 1 листопада 2012р. в області, за оцінкою, проживало 996,7 тис. осіб, що становило 2,2% загальної чисельності населення України. Частка міського населення склала 62,3%.

Загальне зменшення чисельності населення відбулось за рахунок природного (4480 осіб) та міграційного (1197 осіб) скорочень населення.

Зменшення обсягу природного скорочення населення порівняно з січнем–жовтнем 2011р. відбулося внаслідок зростання числа зареєстрованих народжених на 527 дітей (на 6%) та зменшення числа померлих на 87 осіб (на 0,6%). У розрахунку на 1000 жителів рівень природного скорочення знизився з 6,1 особи до 5,4 особи.

Народжуваність у січні–жовтні 2012р. порівняно з відповідним періодом 2011р. зростає з 10,5 до 11,2 народжених на 1000 жителів, рівень смертності населення в області залишився на рівні відповідного періоду 2011р. (16,6 особи на 1000 жителів). Інтенсивність міграційного скорочення населення області у січні–жовтні 2012р. становила 1,44 особи в розрахунку на 1000 жителів (у січні–жовтні 2011р. – 1,08 особи).

Охорона навколишнього природного середовища

У січні–вересні 2012р. в атмосферне повітря області від стаціонарних джерел забруднення підприємств та організацій надійшло 12,2 тис.т забруднюючих речовин, що на 2,2 тис.т (на 21,4%) більше ніж у січні–вересні 2011р.

У середньому від діяльності одного підприємства у повітря надійшло 53,9 т забруднюючих речовин. У розрахунку на 1 км² припало 0,5 т забруднюючих речовин, на одну особу – 12,2 кг.

У січні–вересні 2012р. найбільше викинуто в атмосферне повітря оксиду вуглецю (35,6%), речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (27,3%), сполук азоту (11,2%).

Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, склали 1 тис.т або 8,5% загального обсягу по області. Крім того, в атмосферу надійшло 604,2 тис.т діоксиду вуглецю, який також має парникову дію.

Основними забруднювачами довкілля області є підприємства переробної (59,6% загального обсягу забруднюючих речовин) та добувної (14,8%) промисловості, діяльності транспорту та зв'язку (13,2%).

Найбільший обсяг викидів забруднюючих речовин надійшов в атмосферне повітря області від підприємств м.Кіровограда (13,8%), Голованівського (47,7%), Гайворонського (7,1%), Світловодського (6,8%), Кіровоградського (4,5%), Петрівського (4,2%) та Компаніївського (4,1%) районів.

У січні–вересні 2012р. в області вироблено продукції, робіт та послуг лісового господарства на суму 59 млн.грн., що на 16,2% більше ніж у січні–вересні 2011р. Частка обсягів продукції лісозаготівель у загальних обсягах продукції лісового господарства становила 75,1%.

Найбільший обсяг виробленої продукції припадає на господарства Олександрівського – 13 млн.грн. (22% загального обсягу виробленої продукції в області), Знам'янського – 12,2 млн.грн. (20,6%), Маловисківського – 8,5 млн.грн. (14,3%) районів.

Від усіх видів рубок заготовлено 146,5 тис.м³ ліквідної деревини, що майже на рівні обсягів заготівель у січні–вересні 2011р. Обсяг заготівлі лісоматеріалів круглих становив 38,4 тис.м³, питома вага яких у загальних обсягах заготовленої ліквідної деревини склала 26,2%.

Обсяги заготівлі дров'яної деревини для технологічних потреб збільшились на 1,1%, дров для опалення зменшились на 20,4% та становили відповідно 95,8 тис.м³ та 11,7 тис.м³.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області